

Marian Paździor

Ogólnopolska Konferencja Konserwatorsko-Muzealna

Ochrona Zabytków 39/3 (154), 232

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA KONSERWATORSKO-MUZEALNA

W dniach 26–27 lutego 1986 r. odbyła się w Warszawie Ogólnopolska Konferencja Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków, kierowników Biur Badań i Dokumentacji Zabytków oraz dyrektorów muzeów centralnych i okręgowych. Obrady otworzył Edward Gołębiowski – wiceminister kultury i sztuki. Referat wprowadzający przedstawił doc. dr Andrzej Gruszecki – generalny konserwator zabytków. Tematem była ocena konserwatorstwa i muzealnictwa w 1985 r. i program na 1986 r.

W dwudniowej dyskusji zabierało głos 25 osób, w tym wojewódzcy konserwatorzy zabytków, dyrektorzy muzeów, kierownicy Biur Badań i Dokumentacji Zabytków oraz osoby reprezentujące instytucje centralne (PP „Desa”, KGMO, Ośrodek Dokumentacji Zabytków, Departament Ekonomiczny MKiS, Ministerstwo Budownictwa i Gospodarki Przestrzennej, Zespół Ekspertów Międzyresortowej Komisji ds. Rewaloryzacji Miast i Zespołów Staromiejskich). Odpowiedzi na pytania udzielali doc. dr A. Gruszecki i dr F. Midura – wicedyrektor Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków.

W trakcie dyskusji zgłoszono następujące wnioski i postulaty:

A. Ochrona zabytków

1. W pracach nad nowelizacją Ustawy o ochronie dóbr kultury i o muzeach z 15 lutego 1962 r. należy uwzględnić zapis o współdziałaniu muzeów w ochronie dóbr kultury, objąć ochroną zabytki podwodne, wzmocnić pozycję wojewódzkich konserwatorów zabytków (Kazimierz Dolny, Leszno, Gdańsk, Gorzów).

2. Należy ulepszyć i zreformować zapisy uchwały nr 179 RM dotyczące finansowania i podatków (zamiast podatków proponuje się kaucję), zmienić atmosferę wokół przekazywania obiektów do zagospodarowania osobom prywatnym czy polonijnym, tak aby mogły inwestować w zabytki własne kredyty bez obawy o ich utratę (Wałbrzych); fundusze przeznaczone na uchwałę 179 są zbyt niskie, niewywiązanie się pod tym względem wojewódzkich konserwatorów zabytków z dwustronnie zawartych umów podrywa zaufanie potencjalnych użytkowników do służby konserwatorskiej (Opole, Poznań, Gdańsk, Leszno).

3. Należy rozszerzyć listę miast objętych rewaloryzacją, a finansowanych z funduszy centralnych (Leszno).

4. Konieczne jest ścisłe współdziałanie służb planowania, architektów i służb konserwatorskich (Opole).

5. Niezbędne jest egzekwowanie odpowiedzialności za zabytki użytkowane

przez inne resorty, które winny ustanowić we własnym zakresie dla siebie konserwatora zabytków (Gdańsk, Warszawa).

6. Nakłady na remonty komunalne winny być wydatnie zwiększone, aby uniknąć powiększającej się stale dekapitalizacji starych zasobów. Należy podjąć działania, aby rady narodowe wykazywały więcej zainteresowania sprawami zabytków, przeciwstawiając się m.in. tendencjom ich burzenia zamiast remontowania (Warszawa, Leszno, Gorzów).

7. Brak transmisji postulatów środowiska konserwatorskiego do władz centralnych. Referat główny przedstawił katalog życzeń, natomiast nie podał programu rozwiązywania problemów. Brak również ciała opiniodawczego, społecznie wiarygodnego dla resortu kultury w zakresie ochrony zabytków i muzealnictwa (Leszno).

8. Potrzebna jest większa troska o kadre konserwatorską, należy ją dobrać według ustalonych zasad fachowości i stażu pracy (Gdańsk).

9. Konieczne jest spotkanie przedstawicieli resortu, wojewódzkich konserwatorów zabytków i dyrekcji PP Pracowni Konserwacji Zabytków. Przedsiębiorstwo to zdradza objawy regresu (Gdańsk).

10. Wpisywanie do rejestru zabytków nie może być „akcją” ani też sprawą mechaniczną, wymaga ona rozważliwej odpowiedzialności (Opole, Leszno, Gdańsk).

11. Należy sprecyzować, kto powinien finansować dokumentację obiektów przeznaczonych do przejęcia i zagospodarowania (Wałbrzych) oraz kto powinien przygotowywać studia miast dla celów rewaloryzacji (Opole).

12. Wojewódzcy konserwatorzy zabytków nie są w stanie orzekać w sprawach zabytków techniki, ponieważ zbyt mało mamy fachowców w tej dziedzinie (Opole).

13. Powinny się znaleźć w resorcie specjalne środki finansowe na zabezpieczenie przed pożarem najcenniejszych zabytków drewnianych (Krosno).

B. Muzealnictwo

1. Istnieją potrzeby sporządzenia instrukcji w sprawie codziennej kontroli muzeum oraz wystaw przez personel dozoru i pracowników merytorycznych, opracowania instrukcji BHP i zaprojektowania urządzeń technicznych w tym względzie dostosowanych do specyfiki muzeów, przeznaczenia funduszy przez resort na realizację urządzeń zabezpieczających zbiory (Łańcut).

2. Niezbędne jest przeciwstawienie się

kampanii prasowej skierowanej przeciwko muzeom. Należy uświadamić dziennikarzy, organizując dla całych grup specjalne objazdy i pokazy (Warszawa).

3. Niezbędna jest modyfikacja taryfikatora plac w muzealnictwie, błędnie opracowanego w niektórych szczegółach (np. brak renowatorów), niewłaściwe są płace dla obsługi technicznej, proponuje się, aby projekt taryfikatora był konsultowany z przedstawicielami muzeów terenowych przed jego ostatecznym opracowaniem (Łańcut, Ciechanowiec, Sanok).

4. Bilety wstępu do muzeów powinny być zróżnicowane, są one niekiedy za drogie. Dni bezpłatnego wstępu winny być rozłożone na różne dni tygodnia (Łańcut, Kazimierz Dolny).

5. Należy uwzględnić interesy placówek muzealnych przy płaceniu honorariów za zdjęcia fotografom pracującym na sprzęcie i materiale muzealnym (Sanok).

6. Koszty poligrafii stale rosną i trzeba to koniecznie uwzględnić w budżetach muzeów (Sanok).

7. Niezbędne jest szkolenie pracowników merytorycznych w muzeach pod względem ochrony i bezpieczeństwa zbiorów (KGMO).

8. Brak jest opracowania długofalowego programu muzealnictwa, a podstawą do jego sporządzenia winny być wnioski raportu Komisji Kultury KC PZPR (KC).

9. Brak działań paliwa dla muzeów uniemożliwia funkcjonowanie niektórych placówek (Ciechanowiec).

10. Konieczne jest załatwienie statutu dla Muzeum Zamkowego w Malborku oraz rozstrzygnięcie sprawy kopii płótna J. Matejki (Malbork).

W podsumowaniu dwudniowych obrad E. Gołębiowski stwierdził dużą przydatność tego rodzaju konferencji umożliwiającej wymianę poglądów konserwatorom i muzealnikom, którzy wspólnie winni ugruntowywać tożsamość narodu, chroniąc i upowszechniając dobra kultury. Należy dążyć do lepszego wykorzystania istniejących zasobów. Notujemy wzrost zainteresowania ochroną zabytków, mamy ścisłe kontakty z Komisją Kultury KC PZPR. Dążeniem naszym jest, aby organizatorami ochrony dóbr kultury byli wojewódzcy konserwatorzy zabytków wspólnie ze służbami muzealnymi. Wnioski i postulaty zgłoszone na konferencji będą szczegółowo rozpatrzone.

Marian Paździor

PALAC KINDERMANN W ŁODZI ODNOWIONY

Główna arteria Łodzi – ul. Piotrkowska, wyznaczona w 1821 r., zachowała swój historyczny kształt. Jej zabudowa stanowi wyjątkowy w skali Polski zespół architektury okresu secesji. Znajduje się tu konglomerat dziewiętnastowiecznej architektury mieszkal-

nej, trudny do zdefiniowania jednym określeniem stylowym. Różnym odcieniem historyzmu towarzyszą neogotyki, neoklasycyzm i modernizm. Przy ul. Piotrkowskiej właśnie powstał pałac Kindermanna.

Małżonkowie Juliusz Robert Kinder-

mann i Klara Alwina ze Steigertów w 1905 r. kupili dwie sąsiadujące z sobą parcele przy ul. Piotrkowskiej 137 i 139. Dwa lata później na placu pod numerem 139 wybudowali okazały trzykondygnacyjny pałac. Autorem projektu był Gustaw Landau-Gutenteger,